

Приватний вищий навчальний заклад
«ІНСТИТУТ ПСИХОЛОГІЇ І ПІДПРИЄМНИЦТВА»
Кафедра соціально-гуманітарних дисциплін

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни	АНТРОПОСОЦІОГЕНЕЗ
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини
Спеціальність	С4 Психологія
Освітня програма	Психологія
Кафедра, що забезпечує викладання	кафедра соціально-гуманітарних дисциплін
1. Загальний опис навчальної дисципліни	
Обсяг дисципліни	90 годин / 3 кредити ЄКТС, у т.ч.: - лекції – 30 годин; - практичні, семінарські заняття – 14 годин; - самостійна робота – 46 годин
Мова викладання	українська
Методи навчання	поєднання традиційних та інноваційних методів навчання: тематичні, проблемні, оглядові лекції, в тому числі за участю фахівців-практиків; проведення практичних занять, семінарів, презентацій, дискусій; застосування методу кейс-стаді із розв'язанням реальних завдань, вирішення розрахунково-аналітичних та творчих завдань; робота в малих групах, самостійна та командна робота; проведення ділових ігор, застосування проєктного підходу, мозкового штурму, проведення фахових тренінгів; консультації викладачів, участь у науково-практичних конференціях, круглих столах тощо.
Форма підсумкового контролю	залік загальна підсумкова оцінка = поточний контроль + проміжний (модульний) контроль; максимальна кількість балів: - за всі види поточного та проміжного (модульного) контролів – 100.
2. Місце навчальної дисципліни в освітньо-професійній програмі	
Мета дисципліни	Формування у здобувачів фундаментальних знань з теорії антропосоціогенезу, ознайомити здобувачів із основними теоріями антропосоціогенезу; сформувані розуміння ролі генетичних чинників середовища в еволюції основних предків людини. Завдання дисципліни полягає у вивченні походження й еволюції людини і людського суспільства з урахуванням сучасних тенденцій у розвитку антропосоціогенезу.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК 12. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись

	принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів не добросовісності.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків. СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку. СК12. Здатність оцінювати внутрішні конфлікти, потреби та особистісні особливості клієнтів, сприяти виявленню смислових викривлень і гармонізації психіки шляхом актуалізації онтогенетичного «Я».
Програмні результати (ПРН)	ПРН10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника. ПРН13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності. ПРН17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.
Місце навчальної дисципліни в освітній програмі	Пререквізити: «Філософія», «Основи біології та генетики людини», «Права людини та громадянське суспільство». Пореквізити: «Психологічна культура та інформаційна безпека особистості», «Основи психологічного тренінгу», «Психічний розвиток в цифрову епоху».

3. Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми та модуля	Кількість годин		
	аудиторної роботи		самостійної роботи
	лекції	практичні, семінарські	
Змістовний модуль 1. Теоретичні основи та класичні економетричні моделі			
Тема 1. Антропосоціогенез як галузь наукового знання	2	1	2
Тема 2. Методи дослідження проблем антропосоціогенезу	2	1	2
Тема 3. Місце людини в природі	2	1	2
Тема 4. Підходи до вивчення походження людини	2	1	2
Тема 5. Еволюційні теорії розвитку людини	2	1	2
Тема 6. Архантропи (найдавніші люди)	2	-	4
Тема 7. Палеонтропи (давні люди)	2	-	4
Тема 8. Неоантроп (людина сучасного фізичного типу)	2	1	4
<i>Модульна контрольна робота</i>		1	
Змістовний модуль 2. Різноманіття людей на Землі			
Тема 9. Расове різноманіття людства	2	1	2
Тема 10. Характеристика етносу	2	-	4
Тема 11. Історична антропологія України	2	-	4
Тема 12. Вплив соціогенезу на розвиток людини	2	1	2
Тема 13. Зародження та розвиток релігійних уявлень людства	2	1	4
Тема 14. Виникнення та розвиток держави	2	-	4
Тема 15. Формування культури як особливої сфери людського суспільства	2	1	4

<i>Модульна контрольна робота</i>			1	
Разом		30	14	46
4. Контрольні заходи та політика оцінювання				
Розподіл балів за видами контролю та роботи	Вид контролю			Максимальна кількість балів
	1. Поточне оцінювання роботи, всього:			80
	- за 1 змістовим модулем			35
	- за 2 змістовим модулем			45
2. Модульна робота, всього:			20	
- контрольна робота за 1 модулем			10	
- контрольна робота за 2 модулем			10	
Разом			100	
Критерії оцінювання результатів навчання	детально представлено у робочій програмі навчальної дисципліни			
Шкала оцінювання	Сума балів	Шкала ЄКТС	Національна шкала	
	90 – 100	А	Відмінно	
	82 – 89	В	Добре	
	74 – 81	С		
	64 – 73	D	Задовільно	
	60 – 63	Е		
	35 – 59	FX	Незадовільно	
	0 – 34	F		
затверджена Положенням про організацію освітнього процесу ПВНЗ «Інститут психології і підприємництва»				
Політика щодо дедлайнів та перекладання:	Всі види контрольних заходів мають бути виконані у встановлені викладачем терміни. Здобувач вищої освіти допускається до підсумкового семестрового контролю, якщо він виконав не менше 60% робіт, які передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.			
Політика щодо академічної доброчесності	<p>Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності. При використанні Інтернет-ресурсів та інших джерел інформації здобувач повинен вказати джерело, використане в ході виконання завдання. Списування та використання мобільних телефонів та гаджетів під час проведення контрольних заходів заборонені.</p> <p>Детальніше у Кодексі академічної доброчесності ПВНЗ «Інститут психології і підприємництва» та Положенні про академічну доброчесність ПВНЗ «Інститут психології і підприємництва».</p>			
Політика щодо відвідування занять	<p>Відвідування занять є обов'язковим. Здобувачі, які за поважних обставин не можуть відвідувати заняття за розкладом, повинні узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять впродовж поточного семестру.</p> <p>За поважних причин (хвороба, стажування тощо) або з причин непереборної сили (природні катаклізми, заходи карантинного порядку та інші форс-мажорні обставини) навчання може відбуватися з використанням технологій дистанційного навчання відповідно до Положення про організацію освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання ПВНЗ «Інститут психології і підприємництва».</p>			
5. Рекомендовані джерела та інформаційні ресурси				
Основні джерела	Основна література			

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Гегель Г. Феноменологія духу / Г. Гегель. – Харків : Фоліо, 2019. – 476 с. 2. Кривошеїн В. В. Ідентифікаційні ризики у сучасному політичному процесі: соціологічний фокус аналізу / В. В. Кривошеїн // Epistemological studies in Philosophy, Social and Political Sciences. – 2019. – Vol. 2, issue 1. – P. 14–21. – DOI: https://doi.org/10.15421/341902. 3. Макіавеллі Н. Державотворець. Про військове мистецтво / Н. Макіавеллі. – Київ : Арій, 2020. – 408 с. 4. Масюк О. П. Рефлексивні студії європейських ціннісних систем: навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Філософія» освітньо-професійної програми «Європейські філософські студії і креативні індустрії» / О. П. Масюк. – Запоріжжя : КСК-Альянс, 2021. – 78 с. 5. Масюк О. П. Феномен соціального сподівання: монографія / О. П. Масюк. – Запоріжжя : КСК-Альянс, 2019. – 336 с. 6. Платон. Держава / Платон. – Львів : Апріорі, 2021. – 464 с. 7. Фромм Е. Втеча від свободи / Е. Фромм. – Київ : Клуб Сімейного Дозвілля, 2019. – 288 с. <p>Додаткова література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Хамітов Н. В. Філософська антропологія: актуальні проблеми. Від теоретичного до практичного повороту / Н. В. Хамітов. – 3-є вид., виправл. і доп. – Київ : КНТ, 2020. – 394 с..
Інформаційні ресурси	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бібліотека Інституту психології і підприємництва. URL: https://ipp.edu.ua/biblioteka/ 2. Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua/ 3. Декларація МОП основних принципів та прав у світі праці. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_260#Text 4. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод: Закон України від 17.07.1997. № 475/97ВР. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004/print 5. Культура толерантності: як побудувати суспільство, комфортне для всіх. URL: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+TOL101+2020_T3/course/ 6. Представництво Європейського Союзу в Україні. URL: https://eeas.europa.eu/delegations/ukraine_uk. 7. Україна є прикладом для країн Євросоюзу у боротьбі за європейські цінності. URL: https://eu-ua.kmu.gov.ua/novyny/ukrayina-ye-prykladom-dlya-krayin-yevrosoyuzu-u-borotbi-za-yevropeyski-cinnosti-deputaty. 8. Українське суспільство та європейські цінності. URL: https://library.fes.de/pdf-files/bueros/ukraine/13570.pdf. 9. Урядова кампанія EUКраїна. URL: https://association4u.in.ua/. 10. Books in the digital age. URL: http://ec.europa.eu/culture/portal/activities/books/book_digital_en.htm
6. Інформація про викладача	
Викладач	ТАРАСІЮК Лариса Сергіївна
Науковий ступінь, вчене звання	д-р філос. наук, професор
Посада	Професор кафедри соціально-гуманітарних дисциплін
Контактний телефон	+38 (067) 519-75-77
E-mail	l.tarasiuk@ipp.edu.ua

